

Иван Вазов изразява своето лично възприемане на оценените от него немски поети, като ги въвежда като лирически герои в собственото си творчество, в посветени на тях стихотворения портрети. Интерпретацията на стихотворението-портрет изисква транслитературно тълкуване на интертекстуалността, защото предполага асоцииране на извънлитературни аспекти, свързани с личността на поета, като характер, жизнен път, естетически платформи и др. Посветените на продуктивно реципираните от Вазов немски поети Гьоте, Шилер и Хайне стихотворения осъществяват чрез срещата между българския и немския поет контакт между две култури. Вазов ги наименува по имената на поетите – „Гете“, „Шилер“, „Хайне“ – и ги включва през 1885 г. наред с още четири стихотворения в цикъла „Поет“. Навярно започва не само заради спазване на хронологията със стихотворението „Гете“, а и за да заяви своята съпричастност с основните естетически разбирания на немския поет. Реторично, под формата на теза и антитеза, той се противопоставя със своите единадесет четиристишия на популярното по това време в Германия епигонство: „Поетът нищо ново веч не пей, / ...“²¹. Със стиховете си Вазов подкрепя твърдението на Гьоте:

– О, не! Не е изчерпано докрай
ни тайните на тази природа свята
ни този живот – ужасен пъкъл, рай,
ни дълбините всички на душата²².

Ив. Вазов разбира поезията в смисъла на класическо-романтичната традиция като хармонично изкуство, което извира от вдъхновението и което „на нашия век жестокото съмнение“ не е „убило всяка висота“²³. Вазов акцентува, че „красивото“ като естетическа категория е обвързано с наличните в живота „любов и красота“²⁴.

Посмъртно е публикувано още едно стихотворение на Вазов със заглавие „Гете“, съчетаващо в духа на немския поет жизненост с любовна нагласа²⁵.

Със стихотворението „Шилер“ Ив. Вазов декларира с художествените средства на лириката разбирането си за Шилер, което по-късно ще сподели и с д-р Кр. Кръстев, че „Шилер го пленява със своя висок идеализм“²⁶.

Идеализмът на Шилер е символично изобразен като „синьото небе“, от което поетът „проси мощ“²⁷. Идеалите на Шилер Вазов тълкува в духа на българските просветители от Възраждането. „Синьото небе“ му дава сила да твори, смелост да „се бий с нощта и канарите“ и когато „земята всичко погребее“, да „дири към във синьото небе“²⁸.

Че Хайне е „най-мил“ на Вазов проличава във факта, че му е посветил две стихотворения – „Хайне“ и „На Хайне“ – още когато пише „В царството на самодивите“. В цикъла „Поет“ Вазов включва стихотворението „Хайне“, в което, прилагайки поетически средства на немския поет, има предвид единствено лириката на Хайне. Лирическият герой успокоява двете паднали със струполеното гнезденце лястовички, че си свият ново гнездо. Тристъпният ямб, кръстосаната рима и интонацията на разговорната реч провокират асоциация за типична песенна форма на Хайне. Подобие със стихотворната структура на Хайне откриваме в силна концентрация върху мотива и символично използваните предметни образи.